

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Vi kan alle give naturen et skub i den rigtige retning

De fleste bedrifter har noget natur – man skal bare lære at få øje på det. Det mener mælkeproducent Karen Kjeldal Jensen, der er meget optaget af at hjælpe naturen på sin ejendom.

"Du kan jo se den stenbunke her – alt det mos og lav og liv, der er."

Mælkeproducent Karen Kjeldal Jensen peger ivrigt på en bunke marksten i et læhegn, og hendes passion for naturen lyser ud af øjnene på hende.

Hun driver en besætning på 186 jerseykøer ved Farsø, og en del af bedriften omfatter nogle unikke naturarealer med enge, overdrev, skove, søer og moser. Den natur kunne hun godt læne sig tilbage og nyde. Men det gør hun ikke.

"Jeg er bekymret over den tilbagegang, der er i biodiversiteten i Danmark. Derfor vil jeg gerne vide, hvordan vi bedst kan bevare bedriftens naturarealer – og hvordan vi kan forbedre dem," fortæller hun.

Det er en af grundene til, hun netop har fået lavet et Naturtjek, hvor hun sammen med en konsulent fra Agri Nord har gennemgået arealerne.

"Det var meget lærerigt og spændende. Og efterfølgende har jeg modtaget en rapport med mange konkrete anbefalinger til, hvad jeg kan gøre bedre," forklarer hun.

Enkle og billige tiltag

En af anbefalingerne var at etablere bunker af marksten, som samler varme og skaber gode for-

hold for dyr og insekter.

"Vores marksten placerer jeg helt bevidst nu – bl.a. i læhegn – og ikke bare fordi vi skal af med dem," forklarer hun.

"Vi er også blevet mere bevidste om, hvordan vi kan bruge vores kvier som naturplejere. Vi har nogle overdrev, hvor det vil gavne naturen at lade dem græsse lidt længere end vi plejer."

Det største forbedringspotentiale viste sig at være i hegnet af hvidtjørn, som står i en enkelt række.

"Der var ikke meget vækst under træerne. Så efter beskæring har jeg placeret det afklippede kvas inde imellem dem, og så vil jeg etablere nogle udyrkede bræmmer omkring dem," fortæller Karen Kjeldal Jensen.

Hun lægger vægt på, at anbefalingerne ikke er store og dyre projekter, men noget som man kan gå og gøre hen ad vejen.

"Naturtjekket har kostet mig 15.000 kr., og det er da ikke meget for at få gennemgået sin bedrift og blive klogere på, hvor man kan hjælpe naturen. De fleste har jo noget værdifuld natur

"Det har været rigtig spændende at lære mere om naturen på min bedrift," lyder det fra Karen Kjeldal Jensen.
Foto: SEGES Innovation

på deres ejendom – man skal bare lære at få øje det," mener hun.

Naturtjek er god dokumentation

Karen Kjeldal Jensen har dog fået mere end vejledning og anbefalinger ud af Naturtjekket.

"Der er ingen tvivl om, at Naturtjek-rapporten kan bruges i flere sammenhænge. Jeg er økolog, og så kræver Arla, at man arbejder med biodiversitet. Det har jeg dokumentation for nu. Og står jeg en dag og skal bruge finansiering, vil rapporten også være værdifuld," siger hun.

"Endelig skal man heller ikke undervurdere, at når vi som landmænd er tydelige omkring det, vi gør for naturen, så gavner det landbrugets omdømme," slår Karen Kjeldal Jensen fast.

VIL DU VIDE MERE: LISBETH GLIESE, LIG@SEGES.DK

Tal også om gråzonerne, hvor beslutningen om behandling er svær at træffe. Og tal om, hvorvidt I kan gøre noget for at undgå det konkrete sygdomstilfælde fremadrettet.

Øvelsen kan gentages afhængigt af hvilke sygdomme, I er særligt udfordrede af på bedriften. Inviter gerne jeres praktiserende dyrlæge med til mødet.

Trin 2

Fastsæt mål for jeres brug af antibiotika

Fra den konkrete samtale i stalden om ét eller flere syge dyr kan I fortsætte samtalen i frokoststuen. Nu skal I sætte mål for jeres brug af antibiotika på bedriften med de drøftelser i baghovedet, som I netop har været igennem. Tag udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvilke behandlinger kan vi bedst tænke os at komme af med – og hvorfor?

- Hvordan kommer vi i mål med det – og hvad kræver det?

Jeres besætningsdyrlæge kan bidrage med viden og hjælpe jer med at nedskrive målene, så det ikke bliver på bekostning af dyrevelfærden. Sæt mål for hver af de sygdomme, I hyppigst møder og behandler. Et eksempel kunne være brug af antibiotika i forbindelse med efterbyrd.

Formentligt vil målsætningen ikke være meget anderledes end jeres besætningsdiagnose. Den store forskel ligger i, at I nu sammen har gennemgået den enkelte besætningsdiagnose, og hvordan I vil håndtere den.

Læs mere i artiklen [To trin til bedre brug af antibiotika i kvægbesætningen på Landbrugsinfo.dk](#). Her er der også et konkret eksempel på, hvordan mål og procedure for en sygdom kan se ud.

VIL DU VIDE MERE: NANNA KROGH SKJØLSTRUP, KØBENHAVNS UNIVERSITET, NANNAKS@SUND.KU.DK

HAR I BRUG FOR MØDELEDERE TIL AT STYRE JERES ANTIBIOTIKASNAK?

Et panel af personer i EU-forskningsprojektet ROADMAP på Aarhus Universitet fungerer gerne som mødeledere.

Kontakt Nanna Krogh Skjølstrup, nannaks@sund.ku.dk eller Dorte Bay Lastein på dbl@sund.ku.dk for at høre nærmere.

